

ZYG - ZAK

NUMER 6

grudzień 2004

cena: 1,50 zł

- wywiady
- zagadki
- poradnik językowy
- wiadomości
- żarty, krzyżówki
- kącik komputerowy
- wypracowania

Wywiad z panem
dyrektorem Piotrowskim

Przy wigilijnym stole,
Łamiąc opłatek święty
Pomnijcie, że dzień ten radosny
W miłości poczęty.

Że jako mówi Wam wszystkim
Dawne, odwieczne orędzie
Z pierwszą na niebie gwiazdą
Bóg w Waszym domu zasiądzie.

Jan Kasprowicz

*Naszym Drogim Czytelniczkom
i Czytelnikom!*

*Oby Święta Bożego Narodzenia były
pełne radości, miłości i ciepła. Daję
Wam Nadzieję i Moc do zmagania
z trudnościami*

życzy

Redakcja

Informator ZYG-ZAKa

1listopada – Wszystkich Świętych

2 listopada –Dzień Zaduszny

11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości

30listopada - andrzejki

Początek Adwentu – czterotygodniowego okresu oczekiwania na Boże Narodzenie

4 grudnia – Barbórka, święto górników

6 grudnia - mikołajki

22 grudnia – pierwszy dzień zimy

24 grudnia – Wigilia Bożego Narodzenia

25-26 grudnia – Boże Narodzenie

31 grudnia – Sylwester (koniec starego roku)

Marzena Rządzik

Ciekawostki Gminne

11 listopad 2004 - Uroczysta akademia przygotowana przez Gimnazjum w Mogilanach z okazji Święta Odzyskania Niepodległości.

27 listopad 2004 - Zespół Regionalny „Mogilanie” świętuje 20 lat działalności artystycznej

Marzena Rządzik

Kącik dla ciekawskich

Przyroda w listopadzie i grudniu

listopad

Drzewa i krzewy zgubiły już wszystkie liście, zielone są tylko drzewa iglaste.

Na pustych polach można spotkać jastrzębie.

Łąka ma kolor szarobrązowy.

W ogrodach nie ma już kwiatów, oprócz drobnych astrów i chryzantem.

Kosimy trawnik, zanim spadnie śnieg.

W ogródku przykrywamy rośliny skalne i krzewy ozdobne, żeby nie zmarzły zimą.

grudzień

Pola i łąki pokryte są śniegiem.

Z północy przylatują gile, jemiołuszki, wrony, gawrony, kawki i szczygły.

Wokół młodych drzewek w ogrodach i sadach usypujemy kopczyki ziemi.

Bielimy pnie i konary drzew owocowych.

Sprawdzamy, czy krzewy ozdobne rosnące w ogrodzie są dobrze okryte.

Marzena Rządzik

WYWIAD Z PANEM DYREKTOREM PIOTREM PIOTROWSKIM

Ile lat pracuje Pan w szkole jako dyrektor?

-Sześć.

Co chciałby Pan zmienić w naszej szkole?

-Trzy rzeczy: chciałbym, aby nauka odbywała się na jedną zmianę, wprowadzić drugi język obcy, ulepszyć obiekty sportowe na zewnątrz szkoły.

Jak długo trwały przygotowania do uroczystości nadania imienia szkole?

-5 lat.

Dlaczego do szkoły nie można nosić komórek?

-Szkoła posiada wszelkie możliwości i sposoby kontaktowania się z rodzicami. W związku z powyższym każdy uczeń może zadzwonić do rodziców. Komórka tylko by uczniowi przeszkadzała.

Czy dyskoteki mogą odbywać się częściej?

-Tak, ale w holu szkoły. To czy dyskoteka jest, to zależy od uczniów, ponieważ to oni z wychowawcą są jej organizatorami.

Co robią uczniowie na dywaniku?

-Po pierwsze wyjaśniają wybryk, po drugie obiecują poprawę, a po trzecie własnoręcznie piszą notatkę do rodziców w dzienniczku ucznia.

Czy dużo uczniów jest zapisanych w czarnej książce?

-Nie.

Czy obawia się Pan, że żart z bombą może się powtórzyć?

-Nie, myślę, że młodzież gminy Mogilany jest na wysokim poziomie i rozumie, że taki psikus zabiera pieniądze, które były przeznaczone np. na pomoce naukowe. Ten jednostkowy fakt to wybryk "jakiś prymitywny gość".

Ile ma Pan dzieci i ile mają lat?

-Mam dwie córki. Starsza chodzi do drugiej klasy gimnazjum, młodsza jest w piątej klasie szkoły podstawowej.

Jakie jest Pana hobby?

-W moim przypadku hobby powiązane jest z profesją zawodową, czyli z muzyką. Ponadto od siódmego roku życia jeżdżę na nartach- pięć lat jeździłem w GOPR.

Czy jest Pan kibicem sportowym, a jeśli tak to jakiej drużyny?

-Oglądam mecze tylko reprezentacji Polski.

Bardzo dziękujemy za udzielenie wywiadu.

Rys. Grażyna Blecharczyk

Agnieszka Strzebońska, Klaudia Cisowska, Dorota Trela

PORADNIK JEZYKOWY "TO JEST TO"

Dzisiaj chciałabym napisać o bardzo powszechnym błędzie: używaniu wyrażenia z małej i z dużej litery.

Prawidłowo mówimy:

pisać coś **małą literą** albo **od małej litery**

(nie: z małej litery)

(nie: z dużej litery)

(nie: z wielkiej litery)

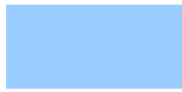
Zaczynam pisać wyraz **dużą literą**

Zdanie zaczynam pisać **od wielkiej litery**

Trudność sprawia też pisownia przymiotników złożonych.

Większość przymiotników złożonych piszemy łącznie np. **wczesnośredniowieczny**. Wyjątkami są przymiotniki złożone równorzędne np. **granatowo-biały (strój), niemiecko-polskie (porozumienie)**. Z łącznikiem pisze się również przymiotniki pochodzące od trzech podstaw słowotwórczych np. **środkowo-wschodnio-europejski**. Łącznika nie ma, gdy przymiotniki pochodzą od dwuwyrazowych nazw geograficznych np. **środkowoeuropejski, dąbrowotarnowski**.

Pisownia łączna i z łącznikiem (pauzą) służy zróżnicowaniu znaczenia np. zapis **tkanina srebrnoniebieska** oznacza kolor niebieski z odcieniem srebrnym, natomiast zapis **tkanina srebrno-niebieska** oznacza, że tkanina jest dwukolorowa.

Kolor srebrnoniebieski

Kolor srebrno-niebieski

Lidia Potok

Recenzja spektaklu "Tajemniczy ogród"

Niedawno razem z moją klasą Va wybrałem się do teatru na spektakl pt. "Tajemniczy ogród" zrealizowany na podstawie książki F. H. Burnett

Główna bohaterka to Mary. Historia Mary była bardzo ciekawa. Obserwowałem jak z niesympatycznej, kapryśnej, niesamodzielnej dziewczynki zmieniła się w wesołą, miłą, opiekuńczą, ciekawą świata i ludzi osobę. Oprócz Mary poznałem też innych bohaterów : Collina i Dicka. Każdy z nich jest inny, ma inny charakter i problemy. Tajemniczy był w przedstawieniu ogród, zamknięty i nieoglądany od dawna, ale ciekawość dzieci zwyciężyła. Poznały ogród gdy znalazły klucz od furtki. Dzięki pracy dzieci zaniedbany ogród stał się piękny i kolorowy.

Uważam, że każde dziecko powinno obejrzeć ten spektakl, ja odebrałem go tak, jak opisałem, ale każdy może odebrać go inaczej.

Muszę dodać na koniec, że zachwyciła mnie piękna dekoracja i kostiumy aktorów. Natomiast nie podobała mi się początkowo postać Collina, złośliwego i złego chłopaka, może był taki z powodu "choroby". Zmienił się on na lepsze, może za sprawą Mary, a może tajemniczego ogrodu. Wyzdrowiał zupełnie.

Ja zapraszam Was do teatru, oglądajcie spektakl, a wnioski wyciągnijcie sami.

Bartek Sroka

Nadanie imienia Szkole Podstawowej w Mogilanach

Znajduję się właśnie na wielkim święcie nadania imienia Józefa Nowina Konopki Szkole Podstawowej w Mogilanach.

To oto święto szkolne sprawiło, iż przybyło tutaj wiele ludzi, a wśród nich także rodzina Józefa Konopki (nawet z zagranicy).

Na początku spotkania przemawiali różni znani i mądrzy ludzie m.in.: Piotr Nowina Konopka, wójt gminy Mogilany pani Małgorzata Mardyla, dyrektor szkoły pan Piotr Piotrowski.

Teraz zaczyna się przedstawienie. Wszyscy są ciekawi, jak zaprezentują się uczniowie. W tym ważnym przedstawieniu występują m.in.: Maciej Angierman, który kreuje postać Józefa Nowina Konopki, Artur Najder – w roli egzaminatora, czyli dziedzica Tadeusza Konopki; Agata Słomka jako pani Władysława Kromer nauczycielka, a zarazem kierowniczką szkoły w Mogilanach, która przepracowała w niej 55 lat (to rekord w historii szkoły, i wielu innych uczniów (aktorów). Widzę, że publiczności się podoba i biją brawa, ile mają sił w rękach.

Ten trzymający w napięciu program artystyczny został przygotowany przez mgr Lidzię Potok (polonistka), mgr Anetę Sporek (polonistka) i mgr Grażynę Blecharczyk (nauczycielka plastyki).

Teraz został poproszony na scenę zespół regionalny „Mali Mogilanie”, żeby zatańczyć „krakowiaka”. Widzowie są bardzo zadowoleni i klaszczą w ręce. „Mali Mogilanie” przedstawili jeszcze jeden układ taneczny, polkę i pokazy się skończyły.

Nastąpił czas na wbijanie pamiątkowych gwoździ, na których są wygrawerowane inicjały imion rodziców ucznia i ich nazwisko. Gwoździe są wbijane na specjalnej tablicy z herbem rodziny Konopków, która zostanie powieszona na ścianie w holu.

Ze szkolnego święta przekazywał wam informacje reporter gazetki „ZYG-ZAK”:

Maciej Angierman

UMIEJĘTNOŚCIAMI I AMBICJĄ

Zbliża się półmetek Międzyszkolnych Zawodów Sportowych Szkół Podstawowych organizowany przez Szkolny Związek Sportowy przy Urzędzie Gminy Mogilany. Uczniowie naszej szkoły zaprezentowali się w nich bardzo dobrze. Znajdują się w czołówce. Zawodnicy i zawodniczki rywalizują w grach zespołowych, tenisie i lekkoatletyce. Rozgrywki sportowe rządzą się swoimi prawami, wynik końcowy często jest nieprzewidywalny. Jednak odpowiednia motywacja, ambicja, a przede wszystkim umiejętności decydują o sukcesie.

Ryszard Kraszewski

Ciekawostki o pisarzach

Mikołaj Rej

Ojcem literatury polskiej nazywany jest **Mikołaj Rej** (1505-1569). Pisał on po polsku jeszcze przed Janem Kochanowskim. Gdy przeczytał wiersze Kochanowskiego, uznał iż są lepsze od jego własnych utworów.

Jan Kochanowski

W wielu wierszach Kochanowski chwalił życie na wsi w Czarnolesie, gdzie zamieszkał około 1570r. Odnalazł tam upragniony spokój. Tutaj powstały m.in. Fraszki czyli krótkie, zabawne wierszyki, a także pieśni: dłuższe utwory, opisujące np. krajobrazy oraz uczucia. Jan Kochanowski był autorem m.in. pierwszej napisanej po polsku tragedii. Nosi ona tytuł „Odprawa posłów greckich”

- Ulubionym drzewem Jana Kochanowskiego była lipa.
- Córka poety Urszulka zmarła w dzieciństwie. Ojciec poświęcił jej piękne wiersze-treny.

Juliusz Słowacki

Chory na gruźlicę, zmarł przedwcześnie w 1849r. Trumnę z jego szczątkami złożono obok sarkofagu Adama Mickiewicza w krypcie grobów królewskich na Wawelu.

Zygmunt Krasiński

Dzieło swojego życia „Nie-Boską komedię” napisał w wieku zaledwie 23 lat.

Oskar Kolberg

Był najbardziej pracowitym etnografem Europy w swojej epoce.

Julian Tuwim

Wiersze zaczął pisać jako siedemnastolatek. Był twórcą wszechstronnym, pisał dla dzieci i dla dorosłych, utwory miłosne, patriotyczne i satyryczne. W czasie II wojny światowej przebywał na emigracji, gdzie napisał słynny poemat „Kwiaty polskie.”

Wisława Szymborska

Urodziła się w 1923r. laureatka literackiej nagrody Nobla, pierwsza dama polskiej poezji. Przez wiele lat kierowała działem poezji w „Życiu literackim”, następnie w miesięczniku „Pismo”. Jej poezję cechują: celność, precyzja słowa, ironia i paradoks oraz obecność treści filozoficznych.

Henryk Sienkiewicz pseudonim Litwos (1846-1916)

Matka marzyła, że zostanie lekarzem, ale ku jej rozpaczy syn- student Szkoły Głównej- przeniósł się na wydział filologiczny. Z powodu ciężkich warunków materialnych nigdy go nie ukończył i rozpoczął pracę w warszawskich gazetach. Rozgłos przyniosły mu reportaże nadsyłane z Ameryki(Listy z podróży do Ameryki), dokąd udał się w towarzystwie słynnej aktorki Heleny Modrzejewskiej. Po powrocie w wieku 35 lat ożenił się z Marią Szetkiewiczówną, która wkrótce zmarła na gruźlicę, osierocając dwoje dzieci. Jeszcze za jej życia, podczas pobytów w licznych sanatoriach, Sienkiewicz zaczął pisać TRYLOGIĘ- dzieło, które przyniosło mu sławę i pieniądze.

SKAŁKA, OCEANARIUM I WYSTAWA O GLEBIE W MUZEUM PRZYRODNICZYM

1 grudnia klasa Va i Vb zwiedzały Kryptę wybitnych Polaków w kościele Na Skałce w Krakowie. Pierwszy pochowany został tam Jan Długosz a ostatni Czesław Miłosz.

Następnie „wyprawa” ruszyła w kierunku Muzeum Przyrodniczego :.Uczniowie podziwiali wspaniały świat tropikalnych wód.: Ryby różnego kształtu i koloru np. cygara oraz pięknie i niewinnie wyglądające krwiożercze piranie.

Później piątoklasiści wybrali się na fascynującą wyprawę w bliski, ale niemal zupełnie nieznaną świat ziemi pod naszymi nogami .

Jak przekonują naukowcy z Państwowego Muzeum Przyrodniczego w Gorlitz (Staatliches Museum für Naturkunde Gorlitz), skąd pochodzi wystawa i gdzie od ponad 45 lat trwają badania nad życiem w glebie, jest to szczególnie zróżnicowane i ważne dla naszej planety środowisko bogactwem form i gatunków dorównujące niemal lasom tropikalnym.

Wejście na wystawę „Pod stopami – życie w glebie” wiedzie przez... kreci kopiec, na straży którego stoi dwumetrowy pluszowy kret. Nie tylko on osiągnął w muzeum takie rozmiary. By przybliżyć zwiedzającym niewidoczne gołym okiem organizmy, przygotowano nawet ponad tysiącrotnie powiększone modele zwierząt (ledwie zauważalne drapieżne roztocze przedstawione na modelu mierzy prawie metr), a także zdjęcia, rysunki filmy video i animacje komputerowe.

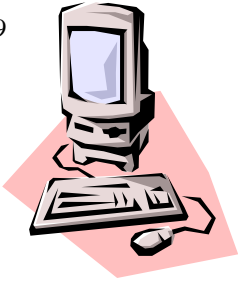
APEL O POMOC DLA DZIECI AUTYSTYCZNYCH

„Śpieszmy się kochać ludzi”

Dzieci autystyczne nie mówią, mają bardzo trudny kontakt ze światem, często długo chorowały i przechodzą wiele operacji. Wielką szansą jest dla nich delfinoterapia na Ukrainie. Bardzo prosimy o Dar Serca o pomoc finansową.

Konto: Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Krakowie
PKO S.A. o/Kraków 93-1240 2294-1111 0000 3708 8080

Kącik komputerowy

Podczas wykonywania jakiejś pracy, monitor może nagle znieruchomieć, a mysz odmówić posłuszeństwa. W takiej sytuacji zaczekaj chwilę. Być może komputer nadal "myśli" i sam się "odwiesi".

1. Komputery PC często się zawieszają w wyniku problemów z oprogramowaniem. Dobrze jednak jest zacząć od sprawdzenia sprzętu. Brak kontaktu w połączeniu kabli może powodować dość groźnie wyglądającą awarię. Sprawdź, czy wtyczka myszy tkwi pewnie w gnieździe znajdującym się w tylnej obudowie komputera.

2. Jeśli sądzisz, że wskaźnik myszy dziwnie się zachowuje, sprawdź, czy mechanizm nie został zabrudzony. Zdejmij osłonę znajdującą się na spodzie myszy i pozwól, by ze środka wytoczyła się kulka. Następnie umyj ją w ciepłej wodzie z mydłem i wytrzyj go suchą ściereczką. Potem, za pomocą wykałaczki delikatnie usuń brud z rolek, umieszczonych wewnątrz myszy.

3. Sprawdź podłączenie klawiatury. Wyciągnij i włóż ponownie wtyczkę, delikatnym, ale pewnym ruchem. Nie musisz restartować komputera. Powyginane styki we wtyczce mogą być przyczyną awarii. W takim przypadku, trzeba będzie kupić nową klawiaturę.

4. Jeśli wszystkie elementy sprzętu działają bez zarzutu, zawieszenie komputera spowodował najprawdopodobniej jakiś program. Naciśnij klawisz **Esc**, znajdujący się w lewym górnym rogu klawiatury. Jeśli nic się nie wydarzy, do dyspozycji masz jeszcze kombinację klawiszy, która uruchomi ponownie komputer.

Sprawdzaj stan pamięci RAM komputera

Programy korzystają podczas pracy z pewnej ilości RAM, mierzonej w megabajtach (MB). Aby dowiedzieć się, ile pamięci RAM posiada twój komputer, wybierz *Start, Ustawienia, Panel sterowania*. Następnie kliknij dwukrotnie *System* i wskaż kartę *Wydajność*. Całkowita pamięć RAM podana jest obok słowa "pamięć". Dokumenty zawierające dużo grafiki, filmy i dźwięki są bardziej "pamięciożerne". Jeśli w Twoim komputerze jest niewiele RAM-u (poniżej 64 MB), awarie komputera, niestety, mogą występować.

Ciąg dalszy w następnej gazecie!!!

Bartek Sroka

Redakcja: mgr Lidia Potok - redagowanie całości, Dorota Trela, Paweł Bogucki, Agnieszka Strzebońska, Maciej Angierman, Bartek Sroka, Artur Najder, Rafał Najder, mgrAnna Strzebońska – konsultacja kącika komputerowego

Pierwsze wyniki konkursu na piosenkę wprawiającą w dobry humor dodającą skrzydeł

Najwięcej punktów zdobyła piosenka „To my Polacy”. Na drugim miejscu uplasowały się piosenki zespołu “System of a down toxicity”, natomiast na trzecim piosenki zespołu “The black and pliss”. Podobają się też utwory „De Mono” i “Bajm”. Następne w kolejności są: „Zuza i kotek”, „Mama, tata, komputer i ja”, „Od rana mam dobry humor”, „Dziad i baba” (z opery), „Żółta żaba żarła żur”, „Skarby”, „Na spidzie”.

Czekamy na następne propozycje!

Wesoła strona

BECZKA ŚMIECHU

— Babciu, szkoła jest w dechę, gram
w środku napadu.

Rys. Zbigniew Lengren

Przychodzi baba do lekarza z kulą armatnią na głowie.
Lekarz mówi-Co pani do łba strzeliło?

Ksiądz na lekcji religii pyta się dzieci: kto chce iść do
nieba niech podniesie rękę!

Wszystkie dzieci podniosły rękę oprócz Jasia. Ksiądz
się pyta:

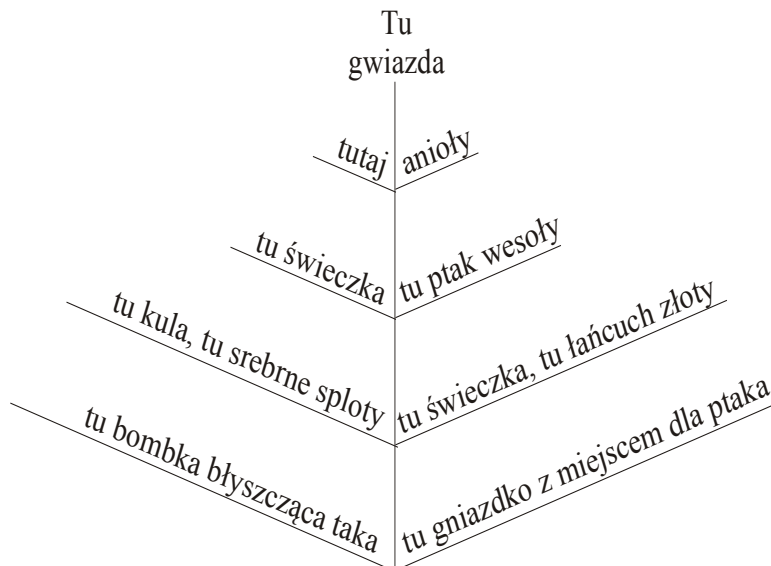
-Dlaczego Jasiu nie chcesz iść do nieba?

Na to Jaś:

-Bo mama kazała mi zaraz po szkole iść do domu.

Ludwik Jerzy Kern

Choinka

Do gabinetu
lekarzkiego wchodzi
babka trzymająca
pod pachą
komputer. I mówi:
-Panie doktorze mój
komputer ma
wirusa!

Blondynka wchodzi
do windy
-Na drugie ? -pyta
jakiś mężczyzna.
-Beata - odpowiada
blondynka.